

TEMA: HÀBITAT SOSTENIBLE

Davant un context d'emergència climàtica i residencial, un hàbitat sostenible ha de plantejar-se l'espai mínim per persona, buscant un equilibri entre confort i eficiència en l'ús de recursos, evitant un consum excessiu d'energia i materials. Si bé encara no existeix un consens total, s'estima aquesta superfície mínima per persona en 30m².

Per a no comprometre la qualitat de vida, una manera de compensar la reducció de superfície és compartir espais. Aquest curs aborda l'hàbitat com a punt de partida d'una vida col·lectiva i solidària. Es a dir, com un espectre més ampli que el de l'habitatge com a espai privatiu, explorant formes de convivència basades en el suport mutu que promouen la solidaritat i un sentiment de pertinença a la comunitat.

S'exploraran noves maneres de compartir l'espai, adoptant diferents escales de convivència, atès que no tots els usos poden compartir-se per la mateixa quantitat de persones.

Es proposa una primera escala de convivència **dins cada casa**, adoptant la tipologia clúster per a reflexionar sobre l'espai personal mínim necessari. Es tracta de reduir l'espai privatiu per a augmentar l'espai compartit. Cada casa constitueix una unitat de convivència amb accés propi, incloent-hi una àrea compartida i diverses unitats residencials que corresponen als espais d'intimitat.

Fora de la casa, apareix una altra escala de convivència que incorpora més persones, i correspon als espais col·lectius. Més enllà de les circulacions (espais comuns), aquest programa col·lectiu pot incloure sala polivalent, sala per a nens, sala biblioteca, bugaderia, apartament satèl·lit, sala per a workshops i hort urbà, entre altres usos possibles. Es tracta d'una sèrie d'espais que fomenten la interacció social i generen comunitat. La ubicació estratègica d'aquest programa d'espais col·lectius pot polaritzar recorreguts i fluxos dins del conjunt, que activin i potenciïn la trobada i la vida en comunitat. La possibilitat d'obrir alguns d'aquests àmbits, com la sala polivalent, a l'espai públic, explora l'oportunitat d'establir vincles amb el teixit social del barri.

Programa : Hàbitat per a 60 persones

Es tracta de dissenyar un suport arquitectònic per a la convivència intergeneracional on s'aconsegueixi un equilibri entre el privat i el públic, l'individual i el col·lectiu, el propi i el compartit; i que permeti altres formes de vida més enllà de la família nuclear, per a solters i parelles de qualsevol edat, i petites famílies monoparentals per a una societat en la qual, segons estadístiques recents, la natalitat està descendant, les llars unipersonals estan augmentant, i la població està envellint.

Cada clúster pot tenir un màxim de deu persones i una superfície màxima de 300m². Es combinaran tres tipus d'unitats residencials — individuals 25m² dobles 35m² i triples 45m² — de manera que la resta de superfície correspondrà a l'espai compartit. Quantes més unitats individuals, menys espai compartit. Si s'opta per clústers més petits, ha de dividir-se la superfície del clúster per 30m² per a determinar el nombre de persones.

Respecte als espais col·lectius, es disposa d'una superfície útil total de 330m² que cada projecte repartirà i programarà amb diferents usos i superfícies, incloent obligatòriament un aparcament per a un mínim de 60 bicicletes, bugaderia comunitària, cuina col·lectiva, i sala polivalent.

Amb la finalitat d'establir vincles amb el barri, ha de preveure's la connexió de l'espai interior d'illa amb els carrers circumdants, de manera que s'incorpori a l'espai públic de la ciutat.

Solar: 2890m²
Edificabilitat: 2890m²

CLÚSTER / UNITAT DE CONVIVÈNCIA

- Nombre de persones: Màxim 10
- Nombre d'unitats residencials: Lliure
- Superfície útil màxima: 300m²

Unitats habitacionals:

- Unitat individual (per a 1 persona): màx. 25m² sup útil. Una única estança amb bany i kitchenette.
- Unitat doble (per a 2 persones): màx. 35m² sup útil. Dues estances amb un bany i kitchenette.
- Unitat triple (per a 3 persones): màx. 45m² sup útil. Tres estances amb un bany i kitchenette.

Espai compartit:

- Sala d'estar
- Cuina-menjador
- Bany adaptat

ESPAIS COL·LECTIUS

330 m² útils
(Espai per a 60 bicicletes, cuina col·lectiva, sala polivalent, bugaderia...)

Calendari

16 setembre	Presentació curs Habitatge i Ciutat Pere Joan Ravetllat Carles Enrich Marta Peris
18 setembre	Interiors d'illa Oriol Ferrer Miriam García Gustau Gili Carme Ribas Jordi Roig Marc Aureli Santos
23 setembre 25 setembre	Festiu Taller
30 setembre 2 octubre	Taller Tema 1: Buidatge
7 octubre 9 octubre	Taller Taller
14 octubre 16 octubre	Taller Classes instrumentals M.Peris/P.Bajet Espai servidor/Agregació
21 octubre 23 octubre	Taller Tema 2: Agregació
28 octubre 30 octubre	Taller Taller
4 novembre 6 novembre	Taller Taller
11 novembre 13 novembre	Primer Lliurament Mid-Term Sessió Crítica
18 novembre 20 novembre	Taller Classes instrumentals C.Enrich/X.Ros Sistemes Constructius/Energia
25 novembre 27 novembre	Taller Tema 3: Energia
2 desembre 4 desembre	Taller Taller
9 desembre 11 desembre	Taller Segon Lliurament. Avaluació continuada
16 desembre 18 desembre	Taller Taller
22 gener	Lliurament Final

Introducció:

Entre la Terra i l' Aire

Aquest tercer curs està dedicat a l'habitatge, probablement el primer i més directe coneixement arquitectònic que tothom experimenta i un dels programes que més contribueixen a la definició de les ciutats.

Proposem un programa conegut però ple d'incerteses i on més que respostes unívocues pretenem pensar conjuntament com l'habitatge pot satisfer les seves necessitats actuals i al mateix temps donar resposta a la identitat del lloc on se situa. La contribució del projecte residencial a la definició de les nostres ciutats és molt important i en conseqüència proposem exercicis amb clares i específiques implicacions urbanes. La relació del projecte amb el seu entorn o la complementarietat indissoluble d'edifici i espai públic són des d'aquest punt de vista qüestions bàsiques i irrenunciables.

La necessitat d' habitatge a Barcelona és cada cop més urgent i queden pocs espais on sigui possible imaginar noves comunitats habitacionals. És per això que plantejem trobar nou sentit a espais buits existents donant la possibilitat d' oferir nous llocs i maneres de viure.

En el sentit que sustenta el curs, aprofitar espais residuals per projectar habitatge vol en aquest primer quadrimestre aprofitar edificacions existents i acostar-nos a trames urbanes conegudes amb una nova mirada que permeti descobrir les seves capacitats de transformació.

El lloc on treballarem aquest curs és la illa delimitada pels carrers de Calàbria, Viladomat, Aragó i el nou eix verd de Consell de Cent. Un àmbit aparentment regular i homogeni però on sovintegen els patis interiors d' illa ocupats amb edificacions industrials, els creuaments amb passatges i on no és complicat endinsar-se en aquests interiors d'illa del que volem explorar-ne les seves qualitats.

En definitiva, explorar la potencialitat d'uns interiors d'illa moltes vegades inaccessibles que proposem permeabilitzar, fer creuables millorant el context urbà i l' espai públic en una aproximació docent característica del curs d'habitatge i ciutat.

Aules tallers | A-11, A-12, A-13, A-14, A-21, A-22, A-23, A-24 i A-31

Sessions col·lectives i conferències | Sala d' Actes

Curs 2024/25 1Q
Responsables curs:
Pere Joan Ravetllat
Marta Peris

Professors:
Jordi Badia
Pau Bajet
Conxita Balcells
Carles Enrich
Miquel Mariné
Jesús Quintana
Pablo Roel
Xavier Ros

Assistents a la docència:
Patricia Martínez
Natasha Menorca

amb el suport de

**GIRA
LAMP**

habitatgeiciutat.com
info@habitatgeiciutat.com
FB | @habitatgeiciutat
IG | @housingandcity

habitatge i ciutat

HOUSING & CITY
DPA ETSAB UPC
PROJECTES 3R CURS

1Q
Terra i Aire